

פניני באר בשדה

מי הבאר

מתוך התבוננות בפסוקי

פרשת וארא

על פי הכללים והתכנים של 'הסוד הגלוי'

יסודות אמונה רבים ויסודות ביטחון גדולים ועצומים נלמדים מתוך פסוקי פרשת השבוע. כאן בפסוקים אלו – שבפרשת וארא - מספרת לנו התורה איך משה רבינו, בשליחות של הבורא כל עולמים, גורם בכך **שכל בני ישראל יכירו וידעו שיש אלוקים שליט בעליונים ובתחתונים**. והבירור של אמונה זו היא כל כך ברורה צחה ונקייה עד שגם רשעי אומות העולם, פרעה ועבדיו, יצטרכו בסופו של יום להיכנע ולעזוב את האמונות כזב שלהם ואת האמונות טפלות שלהם, ולהצביע בבירור 'אצבע אלוקים היא'.

זה בעצם מטרתם הפנימית והעמוקה של כלל כל ה'אותות' וה'מופתים' ה'משפטים' וה'מכות' שהנחית הקב"ה, בזה אחר זה, בפרעה ובעבדיו ובכל ארץ מצרים, וכמבואר בפסוקים רבים בתוך פסוקי פרשת השבוע, מטרתם המוצהרת היא איך לנתק את בני ישראל מגלולי מחשבתם המצרית, מהכפירה והאפיקורסות שנדבקה בהם מתרבות טומאת מצרים. וכבר הגדירו חכמינו ואמרו שמצב בני ישראל במצרים היה בעצם באופן של 'הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה'!

כי טומאת התרבות של 'כוחי ועוצם ידי' ו'מי ד' אשר אשמע בקולו' ו'לא ידעתי את השם' כל זה היה עמוק עמוק גם בתוך לבם של רבים מבני ישראל! וגאולת מצרים היה אפוא לא רק לגאול אותם משעבוד הגוף של עבדות מצרים, אלא בעיקר משעבוד הנפש והמחשבות וההרגשות מטומאת וזוהמת הגלולים והעבודה זרה של אמונתם המצרית שנדבק בהם מרוב שנים בגלותם תחת ידם!

ולכן, כמה עלינו להתבונן, היטב הדק היטב, בכל הלשונות והסגנונות הרבים המבצבצים לנו מתוך סיפור המכות שמנחית הקב"ה במצרים באמצעות משה ואהרן, כמה לשונות נעימים ומאירים מצטרפים ועולים לנו מבין הפסוקים הללו, שבהם משובש אותיות מחכימות ומאירות את העיניים, על גודל הכוח והעצמה שצריך להיות בלבנו בכל מה שקשור:

לאמונה בבורא כל עולמים ולביטחון בו, כי יש בידו בוודאי את הכוח לעזור ולהושיע גם בכל עת צר ומצוק! וכי הוא שולט בכל, בכל ממש! ואיך שהוא שומע תפלה שומע צעקה שומע זעקה! ואיך שהוא רחמן ומיטיב לכל! ואיך שהוא גם נאמן בדברו ומקיים מאמרו!

מתוך סיפור ההנהגה במצרים, גם באמצעות המכות המופלאות שמנחית הקב"ה בפרעה ובעבדיו, למדים אנחנו עד כמה צריכה להיות ברורה וזכה האמונה בתוכנו כי הוא יתברך שמו שליט בעליונים ובתחתונים. כי תכלית כל המכות המופלאות היא לברר וללבן את **2 המילים הראשונות**, המופיעות בתחילת הפרשה, שבו אומר הקב"ה למשה, בתשובה לשאלתו, בסוף פסוקי הפרשה הקודמת:

וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה, וַיֹּאמֶר: אֲדֹנָי, לָמָּה הִרְעָתָה לְעַם הַזֶּה--לָמָּה זֶה, שְׁלַחְתָּנִי. וּמָאֵז בָּאתִי אֶל-פְּרֹעֶה, לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ, הִרֵעַ, לְעַם הַזֶּה; וְהָצִל לֹא-הִצַּלְתָּ, אֶת-עַמְּךָ.

והקב"ה עונה לו:

וַיֹּאמֶר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה, עֲתָה תֵּרָאֶה, אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפְרֹעֶה: כִּי בִיד חֲזָקָה, יִשְׁלַחֶם, וּבִיד חֲזָקָה, יִגְרָשֶׁם מֵאֶרֶץ. וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים, אֶל-מֹשֶׁה; וַיֹּאמֶר אֵלָיו, אֲנִי יְהוָה.

ועומק התשובה ב-2 המילים הללו 'אני הוי"ה' היא שהנני בא כעת לגלות את עומק וגודל כוח ההנהגה שלי, איך **שאני הוי"ה!** ומעתה, הנני מתחיל להתגלות מול כל בני ישראל לא רק בשם של **אל שד"י**, כפי שהתגליתי עד עצם היום הזה, בכל הדורות שקדמו, שזה בעצם מרמז רק על עניין של שידוד הטבע והמערכות של כל צבא השמים. אלא מעתה אני הולך לגלות התגלות חדשה, **התגלות של אני הוי"ה, אני היה הווה ויהיה!** עתה תראה איך שכל בני ישראל, וגם כל רשעי אומות העולם, ובתוכם גם פרעה וכל עבדיו וכל עם ארצו, **יכירו וידעו בבירור כי אני הוי"ה בקרב הארץ.**

כי הסדרה הראשונה של 3 המכות הראשונות: **דם צפרדע כינים, הוכיח ד'** למכישיו את רב כוחו ושלטונו על הרובד הנמוך אשר על פני הארץ, **היאור הופך לדם, שרץ היאור מתפשט על פני הארץ, עפר הארץ מתמלא כינים.**

ושלושת המכות שבסדרה השנייה **ערוב דבר שחין** כבר עולות מדרגה, בהן יוסף ד' להראות את כוחו וממשלת גם על סוגי הבריות בעלי הקומה אשר בעולם החי, **חיות פרא בהמות-בית ומין בני אדם. בשלטון ד' על הנהגתם ובהכותו אותם במגפת מות ובתחלואי הגוף.** ובזה הראה את כוחו לא רק על המשטח הנמוך של פני הארץ – דם צפרדע כינים – אלא גם על היצורים בעלי הקומה אשר על הארץ, **חיות בהמות ומין בני אדם.**

ובשלושת המכות שבסדרה השלישית, **ברד ארבה חושך, יחל ד'** להראות את ממשלתו הכבירה גם בגובה האויר ובשמי מרומים, **גושי ברד גדולים נוחתים ממעל, רוח קדים מביאה ארבה בכנפיה, מאורי הרקיע מחשיכים את אורם.** מכת ברד וארבה גם ממוטטות כמעט כליל את כל כלכלת מצרים ולכן המכות הללו גם נחשבות כחמורות מכל אשר היו לפנייהם, כי הן השאירו ארץ חרבה והרוסה, ריקה כמעט מכל פרי העץ, דגן וירק, ודלה מאוד ממקור מזון הבא מן החי! ולכן אמרו המצרים לפרעה אז 'הטרם תדע כי אבדה מצרים'!! ולכן, הפסוק מכנה את אותם

המכות כאילו שמכים בהם על לב לבם של מצרים ועמה, "כי בפעם הזאת אני שולח את כל מגפותי אל לבך ובעדך ובעמך בעבוד תדע כי אין כמוני בכל הארץ!"

והמכה האחרונה **מכת בכורות**, על ידה נכנעו המצרים לגמרי כי בה נוכחו לדעת גם את **ממשלת ד' ועליונותו גם על נשמת האדם הגבוהה מן הכול**.

ולכן, כמה עלינו ללמוד להבין ולהתעמק, ללבן ולברר, פעם אחר פעם, את פסוקי הפרשה שלפנינו, **באופן שהן ישפיעו עלינו את כוחם ועוצם גדולתם השפעתם ומטרתם, לידע ולהודיע ולהיוודע, כי תמיד יש הוי"ה אלוקים אשר הוא שולט בשמים ובארץ בימים ובכל תהומות ובידו הכל, הכל ממש!** וכאשר נזכה לקיים 'דבר בעתו מה טוב' - ונלמד ונתעמק, ונלמד גם באופן שנצליח להעמיק גם ללבנו את כל אותם הפסוקים, ולהחדיר אותם ואת תוכנם עמוק עמוק בתוך מוחנו לבנו ונפשנו, ונשריש אותם גם בלב נשותינו בנינו ובנותינו וטפנו וכל הסובבים אותנו, בכך נגדיל ונגביר בתוכנו את כוח ה'אמונה' הברורה, שמתוכו צומח ה'ביטחון' החזק, שמביאה בכנפיה את ה'הישענות' וה'סמיכה' המוחלטת ברחמי וחסדי השם יתברך, וזה יוליד בתוכנו גם את הכוח של כלל כל 'המחשבות החיוביות' ו'שלוות הנפש' ו'שמחת החיים' להיוושע בישועה ורחמים בכל העניינים המצטרכים.

והנה לפניך כמה וכמה מלשונות פסוקי הפרשה המבררים ומלבנים את טהרת האמונה הצרופה הזאת לנגד עינינו:

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים, אֶל-מֹשֶׁה; וַיֹּאמֶר אֵלָיו, אֲנִי יְהוָה. נֹאכָא, אֶל-אַבְרָהָם אֶל-
יִצְחָק וְאֶל-יַעֲקֹב--בְּאֵל שַׁדַּי; וְשָׁמִי יְהוָה, לֹא נִודַעְתִּי לָהֶם. וְגַם הַקְמַתִּי
אֶת-בְּרִיתִי אִתָּם, לֵתֵת לָהֶם אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן--אֶת אֶרֶץ מִגְרִיהֶם, אֲשֶׁר-גָּרוּ
בָּהּ. וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי, אֶת-נִאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מִצְרַיִם, מַעֲבִדִּים
אֹתָם; וְאֶזְכָּר, אֶת-בְּרִיתִי. לָכֵן אֹמַר לְבְנֵי-יִשְׂרָאֵל, אֲנִי יְהוָה, וְהוֹצֵאתִי
אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם, וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבָדָתָם; וְגֵאלְתִּי אֶתְכֶם
בְּזָרוּעַ נְטוּיָה, וּבְשִׁפְטִים גְּדִלִים. וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם לִי לְעָם, וְהָיִיתִי לָכֶם
לֵאלֹהִים; וַיִּדְעֻתָם, כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, הַמוֹצִיא אֶתְכֶם, מִתַּחַת סִבְלוֹת
מִצְרַיִם. וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם, אֶל-הָאֶרֶץ, אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת-יְדִי, לֵתֵת אֹתָהּ
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב; וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מִוֶּשֶׁה, אֲנִי יְהוָה!

וְאֲנִי אֶקְשֶׁה, אֶת-לֵב פְּרָעָה; וְהִרְבִּיתִי אֶת-אֹתֹתַי וְאֶת-מוֹפְתֵי, בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם. וְלֹא-יִשְׁמַע אֲלֵכֶם פְּרָעָה, וְנָתַתִּי אֶת-יְדִי בְּמִצְרַיִם; וְהוֹצֵאתִי אֶת-
צְבָאֹתִי אֶת-עַמִּי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּשִׁפְטִים, גְּדִלִים. וַיִּדְעוּ
מִצְרַיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה, בְּנֹטְתִי אֶת-יְדִי עַל-מִצְרַיִם; וְהוֹצֵאתִי אֶת-בְּנֵי-
יִשְׂרָאֵל, מִתּוֹכָם! וְאֶמְרָת אֵלָיו, יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַחְנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר,
שְׁלַח אֶת-עַמִּי, וַיַּעֲבֹדְנִי בְּמִדְבָּר; וְהִנֵּה לֹא-שָׁמַעְתָּ, עַד-כֹּה. כֹּה, אֹמַר
יְהוָה, בְּזֹאת תִּדְעֶה, כִּי אֲנִי יְהוָה!

וַיִּקְרָא פְּרָעָה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן, וַיֹּאמֶר הִעֲתִירוּ אֶל-יְהוָה, וַיִּסַּר הַצִּפְרֹדְעִים,
מִמֶּנִּי וּמֵעַמִּי; וְאֲשַׁלְּחָה, אֶת-הָעָם, וַיִּזְבְּחוּ, לַיהוָה. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפְּרָעָה,

התפאר עלי, למתי אעתייר לך ולעבדיך ולעמך, להכרית הצפרדעים ממך ומבתיך: רק ביאר, תשארכה. ניאמר, למחר; ניאמר, כדברך--למען תדע, כי-אין ביהנה אלהינו. וסרו הצפרדעים, ממך ומבתיך, ומעבדיך, ומעמך: רק ביאר, תשארכה. ויצא משה ואהרן, מעם פרעה; ויצעק משה אל-יהוה, על-דבר הצפרדעים אשר-שם לפרעה. ויעש יהוה, כדבר משה; וימתו, הצפרדעים, מן-הבתים מן-החצרות, ומן-השדות!

ויאמרו החרטום אל-פרעה, אצבע אלהים הוא!

והפליתי ביום ההוא את-ארץ גשן, אשר עמי עמד עליה, לבלתי היות-שם, ערב--למען תדע, כי אני יהוה בקרב הארץ. ושמתי פדת, בין עמי ובין עמך; למחר יהיה, האת הזה!

ויאמר פרעה, אנכי אשלח אתכם וזבחתי ליהוה אלהיכם במדבר--רק הרחק לא-תרחיקו, ללכת; העתירו, בעדי. ויאמר משה, הנה אנכי יוצא מעמך והעתיתי אל-יהוה, וסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו, מחר: רק, אל-יסף פרעה התל, לבלתי שלח את-העם, לזבח ליהוה. ויצא משה, מעם פרעה; ויעתר, אל-יהוה. ויעש יהוה, כדבר משה, ויסר הערב, מפרעה מעבדיו ומעמו: לא נשאר, אחד!

ויאמר יהוה אל-משה, בא אל-פרעה; ודברת אליו, כה-אמר יהוה אלהי העברים, שלח את-עמי, ויעבדני. כי אם-מאן אתה, לשלח, ועודך, מחזיק בם. הנה יד-יהוה הויה, במקנך אשר בשדה, בסוסים בחמרים בגמלים, בבקר ובצאן--דבר, כבד מאד. והפלה יהוה--בין מקנה ישראל, ובין מקנה מצרים; ולא ימות מכל-לבני ישראל, דבר. וישם יהוה, מועד לאמר: מחר, יעשה יהוה הדבר הזה--בארץ. ויעש יהוה את-הדבר הזה, ממחרת, וימת, כל מקנה מצרים; וממקנה בני-ישראל, לא-מת אחד. וישלח פרעה--והנה לא-מת ממקנה ישראל, עד-אחד!

ויאמר יהוה, אל-משה, השכם בבקר, והתיצב לפני פרעה; ואמרת אליו, כה-אמר יהוה אלהי העברים, שלח את-עמי, ויעבדני. כי בפעם הזאת, אני שלח את-כל-מגפתי אל-לבך, ובעבדיך, ובעמך--בעבור תדע, כי אין כמני בכל-הארץ. כי עתה שלחתי את-ידי, ואף אותך ואת-עמך בדבר; ותכחד, מן-הארץ. ואולם, בעבור זאת העמדתיך, בעבור, הראתך את-כחי; ולמען ספר שמי, בכל-הארץ!

רק בארץ גשן, אשר-שם בני ישראל--לא היה, ברך. וישלח פרעה, ויקרא למשה ולאהרן, ויאמר אליהם, חטאתי הפעם: יהוה, הצדיק, ואני ועמי, הרשעים. העתירו, אל-יהוה, ורב, מהיית קלת אלהים וברך; ואשלחה אתכם, ולא תספון לעמד. ויאמר אליו, משה, כצאתי את-העיר, אפרש את-כפי אל-יהוה; הקלות יחדלון, והברך לא יהיה-עוד, למען תדע, כי ליהוה הארץ. ואתה, ויעבדיך: ידעתי--כי טרם תיראון, מפני יהוה אלהים. והפשתה והשערה, כפתי: כי השערה אביב, והפשתה גבעל.

**והחטה והכסמת, לא נכו: כי אפילת, הנָה. ניצא משה מעם פרעה, את-
העיר, ניפרש בפיו, אל-יהנה; נידדלו הקלות והבָרד, ומטר לא-נתן
אָרצה.**

יסודות אמונה הללו, הן הן מאבני הבסיס של כלל הדברים שנכתבו בספר 'הסוד
הגלוי'! והנה לפניך, קטע קטן, מתוך הדברים שנכתבו אודות זה בתוך הספר
'הסוד הגלוי':

אבני היסוד של 'הסוד הגלוי'

אני מתאר לעצמי שאתה יושב ומרהר ביני ובין עצמך, ומבקש להבין: רגע,
מהי בעצם השקפה והתודעה העומדת מאחורי המלים החוזרות ונשנות
כאן: האמונה והבטחון, התלות וההשענות המחלטת על רחמיו ורוב חסדיו
של הבורא ומנהיג היקום!

מהי בונתם של הדברים האלה?

בתקנה שכבר קראת את פרק המבוא לספר, אנסה לתמצת לך פעת את
התודעה הזאת:

**כלנו, כל היקום כלו, על כל פרטיו ופרטי פרטיו, פועלים ומפעלים
באמצעות כח אין-סופי. הכח הזה הוא כחו של:**

**הא-ל האחד והיחיד, הֵיָה הָנָה וְיֵהִיָה, הבורא ומנהיג היקום, הַיְיָ"ה
אלקי ישראל, שגלה את עצמו ואת רצונו, מדי פעם בפעם לפני עבדיו
הנביאים, ובשעת ההתגלות הגדולה ביותר בהסטוריה - לפני כל בני
ישראל בהוציאם מארץ מצרים למרגלות הר סיני.**

**כלנו מנחים את עצמנו בעזרת אותם חקים שחקק ויצר הבורא ומנהיג
היקום. הדומם מתנהג לפי חקי הדומם, הצומח - לפי חקי הצומח, החי
- לפי חקי החי, ונוסף עליהם האדם, שבו חקק הבורא ומנהיג היקום
גם תובנות וכחות מחשבתיים ורצוניים, שהם כח הבחירה - כח שנתן
רק לבני האדם.**

דע לך, שכל עוד הבורא ומנהיג היקום אינו מחליט להתערב בהתערבות
ישיבה וגלויה בכדי לשנות את חקי הטבע שיוצר, הרי הוא נתן לך את כל
האפשרויות לתכנן את כל חייך, עד לפרטי הפרטים, וזאת על בסיס המערכות
המדויקות של כלל חקי הטבע העומדים לשרותך.

בתוך שכל חקי הטבע האמורים, שאותם חקק הבורא ומנהיג היקום, הוא חקק
גם את הנהגתו הפלאית שאני מכנה אותה: **'חק ההשגחה הפרטית'**. היו מן
החכמים שהגדירו חק זה בשם: **'חק כח המשיכה'**. מהותו של חק זה היא:

הבּוֹרָא וּמִנְהִיג הַיְּקוּם נָתַן בְּיָדְךָ כַּח עֲצוּם לְשַׁלֵּט עַל כָּל דְּבַר בְּעוֹלָם
כַּמַּעַט וּבְכָל זְמַן בְּעוֹלָם כַּמַּעַט, עַל יְדֵי כָחוֹת הַמַּחְשָׁבָה, הַתּוֹדָעָה
וְהַהֲרָגָשָׁה שֶׁהוּא הַכֵּנִיס בְּרֹאשׁךָ וּבִלְבָבְךָ מִיּוֹם הַיּוֹלָדְךָ.

בּוֹ בְּרָגַע שְׁאַתָּה מַחְלִיט, בְּכַח בְּחִירְתְּךָ, לַחֲשֹׁב וּלְרַצּוֹת דְּבַר מְסֻיָּם,
וּמַחְשְׁבוֹתֶיךָ וּרְצוֹנוֹתֶיךָ וּרְגִשׁוֹתֶיךָ אֵלּוּ נִמְצְאִים בְּתוֹכְךָ עִם תְּחוּשׁוֹת שֶׁל
שְׁלֵוָה וְנַחֲת, שְׁחִירוֹר וְשִׁמְחָה, אֵתָה גּוֹרֵם שֶׁהַדְּבַר הַזֶּה אָבֵן יִמָּשֵׁךְ אֵלֶיךָ.

חֵק יִסּוֹד זֶה פּוֹעֵל בְּכָל מְקוֹם בְּעוֹלָם וּבְכָל זְמַן בְּעוֹלָם. לֹא מִשְׁנָה כָּלֵל בְּאִיזוֹ
נִקְדָּה עַל פְּנֵי הַגְּלוּבוֹס אֵתָה נִמְצָא כְּרָגַע וּבְאִיזָה פֶּרֶק זְמַן בַּהִסְטוֹרִיָּה - בְּכָל
זְמַן וּבְכָל מְקוֹם אֵתָה פּוֹעֵל וּמִפְּעֵל עַל יְדֵי הַכַּח שֶׁחֵק הַבּוֹרָא וּמִנְהִיג הַיְּקוּם:

חֵק הַהֲשָׁגָה הַפְּרָטִית.

אֲנִי מִכְנֶה אוֹתוֹ, כְּאִמּוֹר, בְּשֵׁם 'חֵק הַהֲשָׁגָה הַפְּרָטִית', מִפְּנֵי שֶׁהַמַּחְשְׁבוֹת
וְהַהֲרָגָשׁוֹת הַחַיּוּבִיּוֹת שֶׁלָּךְ, בְּעֵקֶר כְּשֶׁהֵן נּוֹבְעוֹת מִהִיסּוֹד הָאִיתָן שֶׁל הָאֱמוּנָה
וְהַבְּטָחוֹן, הַתְּלוּת וְהַהֲשָׁעֵנוּת הַמַּחְלֶטֶת שֶׁלָּךְ עַל רַחֲמֵי הַבּוֹרָא וּמִנְהִיג הַיְּקוּם,
שֶׁהוּא הוֹי"ה אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, הֵן הֵן הַמַּפְעִילוֹת אֶת מְנוּעִיָּה, כְּבִיכּוֹל, שֶׁל
הַהֲשָׁגָה הַפְּרָטִית שֶׁל הַבּוֹרָא וּמִנְהִיג הַיְּקוּם, כְּדִי לַהֲבִיא אֵלֶיךָ אֶת כָּל
מַחְשְׁבוֹתֶיךָ, מַאֲנִיָּיךָ וּרְגִשׁוֹתֶיךָ.

קוֹרָא יְקָר, קַח לְךָ הַפְּסָקָה בֵּת רָגַע אֶחָד, עֲצֵם עֵינֶיךָ, נָשֵׁם נְשִׁימָה עֲמָקָה
וְהַפְּנֵם הֵיטֵב אֶת הַדְּבָרִים שֶׁקִּרְאתָ עַכְשָׁו.

דַּע לָךְ, כְּשֶׁתִּפְּנִים כְּרֹאיוֹ אֶת הִיסּוֹד הַנִּפְלָא הַמִּתְמַצֵּת בַּדְּבָרִים אֵלּוּ, הֲרִי
שֶׁבְיָדְךָ אוֹצָר יְקָר עֵרֶךְ מְאִין כְּמוֹהוּ. רַבִּים מְאֹד הֵם הָאֲנָשִׁים שֶׁאֵינָם מוֹדְעִים
כָּלֵל לַכַּח הָעֲצוּם הַמְּצוּי קְרוֹב כָּל כֹּף אֲלֵיהֶם - כַּח שֵׁיִשׁ בּוֹ כְּדִי לְשַׁנּוֹת אֶת כָּל
חַיֵּיהֶם, כַּח שֵׁיכּוֹל לַגֶּרֶם שֶׁכָּל הַדְּרוֹשׁ לָהֶם לְכָל חַיֵּיהֶם יָבוֹא אֲלֵיהֶם.

כִּי עֵקֶר הָאֲדָם הוּא הַשְׂכָּל, וְעַל כֵּן בְּמְקוֹם שֶׁחוֹשֵׁב הַשְׂכָּל, שֵׁם כָּל הָאָדָם.

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלֶב עַל פִּי לִקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' כֹּא

הַכַּח הַזֶּה הוּא מֵה שְׂרַבִּים מְכֻנִּים הַיּוֹם: כַּח הַמַּחְשָׁבָה הַחַיּוּבִית.